

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Bîrsă Ion și de către avocatul Șpac Rodica în numele inculpatului Gojean Gheorghe, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

*Bîrsă Ion XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX;*

*Gojean Gheorghe XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în
XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 22.05.2020 – 30.10.2020;

Instanța de apel: 26.11.2020 – 30.11.2021;

Instanța de recurs: 22.02.2022 – 18.05.2022.

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 octombrie 2020, cauza fiind judecată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, **Bîrsă Ion XXXXX și Gojean Gheorghe XXXXX** au fost recunoscuți vinovați și condamnați pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. art. 42, 186 alin. (4) Cod penal, fiindu-le stabilite următoarele pedepse:

- lui Bîrsă Ion, cu aplicarea prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 5 (cinci) ani;

- lui Gojean Gheorghe, cu aplicarea prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal – 3 (trei)

ani și 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 (patru) ani.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Zagaevschi Iurie s-a admis parțial și s-a încasat în mod solidar din contul inculpaților Bîrsă Ion și Gojean Gheorghe în beneficiul lui Zagaevschi Iurie suma de 120 474 (una sută douăzeci mii patru sute șaptezeci și patru),93 lei cu titlu de prejudiciul material cauzat prin infracțiune și suma de 4 000 (patru mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea reprezentantului părții vătămate, avocatul Ciumac Ion cu privire la punerea sub sechestru a bunurilor ce aparțin inculpaților, ca măsură de asigurare a acțiunii civile.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că, Bîrsă Ion, în perioada de timp de la 31 decembrie 2019 ora 20:20 min., până la 01 ianuarie 2020 ora 05:30 min., împreună cu Gojean Gheorghe, intenționat și prin coparticipație, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, în rezultatul unui plan bine definit de către o altă persoană în calitate de organizator, cauza penală în privința căreia a fost disjunsă, prin forțarea geamului de la bucătărie, au pătruns în casa de locuit situată pe str. XXXXX, de unde în mod ascuns au sustras: un ceas din aur în valoare 29 000 lei; set din aur turcesc (inel, cercei, pandativ) în valoare de 10 325,58 lei; lanț din aur turcesc în valoare de 1 720,93 lei; set cu perlă (inel, cercei) în valoare de 3 500 lei; set din aur rusesc (inel, cercei) în valoare de 24 075 lei; set din aur rusesc (inel, cercei) în valoare de 6 741 lei; inel german în valoare de 9 630,25; inel din set italian în valoare de 6 741 lei; lanț cu pandativ în valoare de 5 778,15 lei; trei cruciulițe în valoare totală de 10 000 lei; set cu cercei în valoare de 6 741 lei; set turcesc cu perlă în valoare de 1 720,93 lei; set rusesc cu topaz (inel, cercei) în valoare de 7 704,20 lei; set rusesc (inel, cercei) în valoare de 12 000 lei; inel din aur în valoare de 4 650 lei, telefon mobil de model „Iphone 11” în valoare de 13 000 lei, cu nr. de IMEI 1: 354002105804536 și IMEI 2: 354002105915522; 4 ceasuri de mână în sumă totală de 30 000 lei; un pix de culoare neagră în care se afla cameră de supraveghere USB în valoare de 2 000 lei; o medalie cu inscripția „50 ani de la Victorie” în valoare de 1 000 lei; o sabie și un cuțit suvenir de culoare cafenie închisă în valoare totală de 3 000 lei; un planșet de model „ASUS” în valoare de 2 000 lei, cauzându-i părții vătămate Zagaevschi Iurie un prejudiciu material în proporții mari, în sumă totală de 191 328.04 lei.

Gojean Gheorghe, în perioada de timp de la 31 decembrie 2019 ora 20:20 min., până la 01 ianuarie 2020 ora 05:30, împreună cu Bîrsă Ion, intenționat și prin coparticipație,

urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, în rezultatul unui plan bine definit de către o altă persoană, în calitate de organizator, cauza penală în privința căreia a fost disjunsă, prin forțarea geamului de la bucătărie au pătruns în casa de locuit situată pe str. XXXXX, de unde în mod ascuns au sustras: un ceas din aur în valoare 29 000 lei; set din aur turcesc (inel, cercei, pandativ) în valoare de 10 325,58 lei; lanț din aur turcesc în valoare de 1 720,93 lei; set cu perlă (inel, cercei) în valoare de 3 500 lei; set din aur rusesc (inel, cercei) în valoare de 24 075 lei; set din aur rusesc (inel, cercei) în valoare de 6 741 lei; inel german în valoare de 9 630,25; inel din set italian în valoare de 6 741 lei; lanț cu pandativ în valoare de 5 778,15 lei; trei cruciulițe în valoare totală de 10 000 lei; set cu cercei în valoare de 6 741 lei; set turcesc cu perlă în valoare de 1 720,93 lei; set rusesc cu topaz (inel, cercei) în valoare de 7 704,20 lei; set rusesc (inel, cercei) în valoare de 12 000 lei; inel din aur în valoare de 4 650 lei, telefon mobil de model „Iphone 11” în valoare de 13 000 lei, cu nr. de IMEI 1: 354002105804536 și IMEI 2: 354002105915522; 4 ceasuri de mână în sumă totală de 30 000 lei; un pix de culoare neagră în care se afla cameră de supraveghere USB în valoare de 2 000 lei; o medalie cu inscripția „50 ani de la Victorie” în valoare de 1 000 lei; o sabie și un cuțit suvenir de culoare cafenie închisă în valoare totală de 3 000 lei; un planșet de model „ASUS” în valoare de 2 000 lei, cauzându-i părții vătămate Zagaevschi Iurie un prejudiciu material în proporții mari, în sumă totală de 191 328.04 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpaților au fost încadrate juridic în baza art. art. 42, 186 alin. (4) Cod penal, *autorat la infracțiunea de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită în proporții mari.*

2. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apel:

- *Procurorul*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Bîrsă Ion XXXXX și Gojean Gheorghe XXXXX, recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 42, 186 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, lui Bîrsă Ion XXXXX să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pentru un termen de 4 ani și 5 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar lui Gojean Gheorghe XXXXX, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pentru un termen de 3 ani și 4 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului s-a invocat că la individualizarea pedepsei, prima instanță nu a luat în considerare personalitatea inculpaților, și anume că Bîrsă Ion, anterior, în anul 2019 a fost condamnat, iar la moment pe rolul Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova se află alte două cauze penale. Atât în cadrul urmăririi penale, cât și la etapa judecării cauzei, nu au fost întreprinse careva măsuri de a recupera prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Astfel că, pedeapsa aplicată inculpaților sub formă de închisoare cu suspendarea

condiționată a acesteia, nu este una echitabilă, nu-și va atinge scopul, adică nu va influența asupra corectării și reeducării vinovaților;

- *avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Bîrsă Ion*, care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea admiterii acțiunii civile înaintată de Zagaievschi Iurie privind încasarea de la inculpatul Bîrsă Ion a prejudiciului material în mărime de 120 474, 93 lei și prejudiciului moral în sumă de 4 000 lei.

În motivarea apelului a indicat că a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de partea vătămată Zagaievschi Iurie din motiv că a fost solicitată încasarea prejudiciului material în mod solidar de la persoana în privința căreia cauza a fost disjunsă, Ion Bîrsă și Gheorghe Gojean în beneficiul lui Zagaievschi Iurie a prejudiciului material în sumă de 120 474, 93 lei, și prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei. La fel, s-a menționat că cauza penală disjunsă se află în examinare în procedura generală la alt judecător.

Concomitent, instanța a admis prejudiciul material în sumă de 120 474,93 lei, și a dispus încasarea prejudiciului moral estimat la suma de 4 000 lei, de la Ion Bîrsă și Gheorghe Gojean, însă cealaltă cauză penală disjunsă se va examina o perioadă mai îndelungată, având în vedere specificul procedurii generale.

Astfel, consideră că inculpatul Bîrsă Ion nu poate fi obligat să achite prejudiciul material și moral care a fost cauzat inclusiv și de alte persoane, deoarece ar contraveni principiului individualizării răspunderii penale.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, apelurile declarate au fost admise, cu casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Gojean Gheorghe, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 42, 186 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹), art. 79 Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90¹ alin. (1) Cod penal, prima parte a pedepsei stabilită lui Gojean Gheorghe de 1 (unu) an și 6 (șase) luni închisoare, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

Lui Bîrsă Ion, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 42, 186 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90¹ alin. (1) Cod penal, prima parte a pedepsei stabilită lui Bîrsă Ion de 2 (doi) ani închisoare, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 (doi) ani, se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de

3 (trei) ani.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a relevat că cauza penală a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza cererii scrise personal de inculpați la data de 10.06.2020 (f.d. 208; 209, vol. II), acceptate de instanța de judecată prin încheierea protocolară din 10.06.2020.

Analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale nu au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce a condiționat concluzia că instanța de apel nu este în drept de a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, la caz s-a constatat că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpați, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților Bîrsă Ion și Gojean Gheorghe în baza art. 42, 186 alin. (4) Cod penal.

Însă, instanța de apel a opinat că, prima instanță pripit a conchis că o pedeapsă non privativă de libertate este una echitabilă în cazul dat, că va fi capabilă să atingă scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, or, inculpații urmează să conștientizeze fapta comisă.

Așadar, instanța de apel a subliniat că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, s-a remarcat că în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Îndeplinirea condițiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

Acestea fiind constatate, instanța a ajuns la concluzia că infracțiunea comisă de către inculpați are un grad sporit de gravitate, care nu poate fi neglijat la stabilirea modului de executare a pedepsei, fiind absolut necesară izolarea acestora de societate, or circumstanțele săvârșirii infracțiunii argumentează aplicarea pedepsei reale cu închisoare și anume: au acționat cu intenție directă, prin coparticipație, în rezultatul unui plan bine

definit.

Totodată, urma a se reține că, Bîrsă Ion nu este la prima abatere a legii penale, acesta în anul 2019 fiind condamnat.

Cu referire la Gojean Gheorghe, instanța a reținut că în privința acestuia au fost pornite mai multe cauze penale pentru infracțiuni similare. La 13.12.2019 o cauză penală a fost încetată în temeiul art. 109 Cod penal. O altă clauză penală a fost clasată pe motivul retragerii plângerii de către victimă, iar la moment alta se află în examinare.

Atât în cadrul urmăririi penale, cât și la judecarea cauzei, nici unul dintre inculpați nu a întreprins careva măsuri de a recupera prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Conform rechizitoriului circumstanțe agravante în privința inculpaților Bîrsă Ion și Gojean Gheorghe – nu au fost stabilite.

Ca circumstanță atenuantă în privința inculpatului Bîrsă Ion, instanța a constatat, potrivit alin. (1) lit. b) al art. 76 Cod penal – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani.

Ca circumstanță atenuantă în privința inculpatului Gojean Gheorghe, instanța a constatat, în baza alin. (1) lit. b) al art. 76 Cod penal – săvârșirea infracțiunii de către un minor.

Totodată, infracțiunea comisă de inculpați prevăzută la art. 42, 186 alin. (4) Cod penal, este atribuită conform art. 16 Cod penal, categoriei infracțiunilor grave.

În corespundere cu prevederile art. 70 alin. (3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Conform alin. (3¹) al aceluiași articol, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

Măsurile coercitive statale împotriva unor asemenea încălcări sunt menite a eradica acest flagel care perturbază relațiile sociale cu privire la posesia și deținerea bunurilor mobile, mai ales că fenomenul încălcării posesiei și a deținerii bunurilor mobile este tot mai larg răspândit și afectează în mod direct valorile sociale ocrotite de legea penală prin fapta prejudiciabilă prescrisă la art. 186 Cod penal.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal legiuitorul a stabilit că *În cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge*

la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

În acest sens, instanța de apel a conchis că inculpații Bîrsă Ion și Gojean Gheorghe întrunesc condițiile art. 90¹ Cod penal, având în vedere că ultimii au o vârstă fragedă, nu sunt la prima abatere a legii penale, au recunoscut vinovăția, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

Conform art. 61 Cod penal pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Astfel, instanța de apel a reiterat că pedeapsa stabilită lui Bîrsă Ion și Gojean Gheorghe cu închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu este echitabilă, întrucât nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnaților și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnați, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Cât privește argumentele precum că prejudiciul material urma a fi încasat în mod solidar de la persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, Bîrsă Ion și Gojean Gheorghe, instanța de apel a explicat că cauza penală în privința lui Bîrsă Ion și Gojean Gheorghe a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, aceștia recunoscând mărimea prejudiciului cauzat părții vătămate. Mai mult, în cazul în care în privința persoanei a cărei cauză penală a fost disjunsă, va fi adoptată o sentință de condamnare privind comiterea infracțiunii incriminate, inculpații Bîrsă Ion și Gojean Gheorghe vor fi în drept să înainteze o acțiune în regres privind încasarea sumei.

Or, la moment în speță nu sunt întrunite condițiile legale de răspundere solidară a persoanei în privința căreia cauza penală este disjunsă, Bîrsă Ion și Gojean Gheorghe.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către:

- *avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Bîrsă Ion*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt

complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul afirmă că instanța de apel a stabilit o pedeapsă inechitabilă și neproportională faptei comise, neglijând circumstanțele atenuante prezente la cauză: contribuirea activă la descoperirea infracțiunii sau la identificarea infractorilor, recunoașterea vinovăției și examinarea cauzei în procedura simplificată.

La fel, se mai menționează că inculpatul a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de partea vătămată Zagaevschi Iurie din motivul că s-a solicitat încasarea prejudiciului material în mod solidar de la persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, Ion Bîrsă și Gheorghe Gojean în beneficiul lui Zagaevschi Iurie în sumă de 120 474,93 lei și prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei, însă, cauza penală în privința în persoanei a cărei cauză penală a fost disjunsă se află în examinare în procedură generală la un alt judecător.

Instanțele de fond au admis prejudiciul material în sumă de 120 474,93 lei și au dispus încasarea unui prejudiciu moral în mărime de 4 000 lei din contul Ion Bîrsă și Gheorghe Gojean, fără a ține cont că cauza penală în privința lui Ruslan Rangu se examinează în procedură generală, care va dura o perioadă destul de îndelungată;

- *avocatul Șpac Rodica în numele inculpatului Gojean Gheorghe*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, cu aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2022 privind Amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței R. Moldova.

În motivarea recursului se susține că decizia instanței de apel este neîntemeiată, iar pedeapsa stabilită lui Gojean Gheorghe este una prea aspră, în cauza penală dată sunt prezente mai multe circumstanțe atenuante prevăzute la art. 76 Cod penal, după cum urmează: săvârșirea infracțiunii de către un minor sau de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani; căința sinceră prin care inculpatul a manifestat regretul sincer față de fapta comisă; contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, inculpatul străduindu-se de a declara organelor de drept modul cum a comis infracțiunea, oferind posibilitatea de a descoperi urmele și alte probe ale infracțiunii săvârșite; recunoașterea vinovăției. Or, aceasta demonstrează că inculpatul Gojean Gheorghe, pledând vinovat, a evaluat și a luat atitudine de acțiunile sale, astfel există toate premisele care demonstrează că comportamentul acestuia poate fi schimbat, fără a fi izolată de societate.

Decizia instanței de apel este inechitabilă, deoarece la stabilirea pedepsei nu a fost luat în calcul comportamentul inculpatului după săvârșirea infracțiunii, dat fiind faptul că ultimul a conștientizat caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale. Mai mult decât atât, acesta avea un comportament respectuos față de instanța de judecată și se prezenta cu regularitate la toate ședințele de judecată.

La fel, se atrage atenția că cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii

săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului, or la pronunțarea deciziei în privința lui Gojean Gheorghe s-a ținut cont doar de gravitatea infracțiunii săvârșite, însă nu s-a ținut cont de faptul că inculpatul și-a făcut concluziile necesare după comiterea acestei infracțiuni.

Prin urmare, recurenta consideră că inculpatul poate fi reeducat în spiritul respectării legii și a disciplinei sociale în general și fără aplicarea față de acesta a unei pedepse privative de libertate.

Totodată, se menționează că la data de 31.12.2021 prin decretul nr. 509 al Președintelui RM a fost promulgată Legea privind amnistia în legătura cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței, iar articolului incriminat lui Gojea Gheorghe cade sub incidența legii nominalizate, din care considerent se solicită aplicarea acesteia în cazul inculpatului.

4.1. Procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, solicitând inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurenților, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, pentru considerentele ce urmează.

Soluția de inadmisibilitate a recursurilor depuse de recurenți se întemeiază, în drept, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Reieșind din textul recursurilor, apărătorii semnaleză temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel în cazul când: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; pct. 8) – nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire,

cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde; pct. 12) – faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

La caz, reieșind din alegațiile expuse de recurenți se constată că, în esență, decizia instanței de apel este criticată prin prisma modului de individualizare a pedepsei penale stabilite inculpaților, pe care o consideră neproportională și greșit individualizată.

La capitolul dat, instanța de recurs este solidară cu soluția pronunțată de instanța ierarhic inferioară, și constată că la individualizarea pedepsei stabilite inculpaților s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7 Cod penal, reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise și pericolul social al acesteia în raport cu persoana vinovată și circumstanțele cauzei, fapt pentru care, Colegiul penal o acceptă, ca fiind întemeiată, motivată și bazată pe prevederile art. 61 și 75 Cod penal, coroborat cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Subsidiar, instanța de apel just a subliniat că categoria și mărimea pedepsei penale trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea statului ce vine să prevină antrenarea viitoare în activități prejudiciabile din partea inculpatului – în primul rând, dar și din partea altor justițiabili – în al doilea rând.

La caz, se atestă că instanța de apel a ținut cont de faptul că inculpații au recunoscut faptele imputate prin actul de învinuire, au recunoscut vina în comiterea faptei reținute prin rechizitoriu, din care motiv au solicitat judecarea cauzei în procedură simplificată, beneficiind astfel de o reducere a ambelor limite de pedeapsă, la individualizarea pedepsei cu închisoarea. În acest sens, instanța de recurs respinge alegațiile recurenților precum că instanțele de fond nu au ținut cont de toate circumstanțele cauzei la stabilirea categoriei și mării pedepsei definitive, or în partea descriptivă a deciziei contestate a fost efectuată o analiză detaliată a infracțiunilor comise, a urmărilor prejudiciabile cauzate prin comiterea acestora, coroborate cu personalitatea inculpaților (*a se vedea pct. 3.1. din prezenta decizie*).

Pe lângă circumstanțele atenuante invocate de către recurenți, instanța de apel a mai reținut că inculpații nu au recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune și că aceștia nu se află pentru prima dată pe banca de acuzați, împrejurare care denotă că inculpații nu a pășit pe calea corectării și nu au tras concluziile convenite din condamnările anterioare.

Astfel că, instanța de apel, punând pe balanță circumstanțele atenuante reținute la caz, justificat a luat în considerare și alte împrejurări care descriu personalitatea inculpaților, corect ajungând la concluzia că corectarea și reeducarea comportamentului deviant al acestora nu va putea fi realizată prin executarea deplină a pedepsei cu închisoarea în condiții non privative de libertate.

În lumina considerentelor expuse supra, Colegiul penal consideră că argumentele înaintate de către recurenți asupra unei soluții greșite de individualizare a pedepsei penale în privința inculpaților poartă un caracter declarativ, fiind apreciate ca nefondate.

Cu referire la argumentele avocatului Croitor Alexei prin care se susține că instanțele

de fond greșit au soluționat acțiunea civilă privind încasarea din contul inculpaților a prejudiciului material și moral, având în vedere că mai există o cauză penală disjunctă în privința altei persoane învinuită în comiterea aceleiași fapte, Colegiul penal atestă că alegația vizată a constituit obiect de discuție în instanța de apel, iar această instanță a oferit un răspuns justificat și argumentat atunci când s-a referit la ipoteza adoptării unei sentințe de condamnare în privința persoanei a cărei cauză penală este disjunctă, inculpații Bîrsă Ion și Gojean Gheorghe fiind în drept să înainteze o acțiune în regres privind încasarea sumei de la această persoană.

Pe marginea solicitării apărătorului Șpac Rodica precum că în privința condamnatului Gojean Gheorghe sunt aplicabile prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2022 privind Amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței R. Moldova, Colegiul penal consideră că aplicarea prevederilor legii nominalizate, publicată și intrată în vigoare la 31.12.2021, în această speță nu poate avea loc la etapa recursului ordinar, urmând a fi soluționată la etapa executării pedepsei, în conformitate cu prevederile dispozițiilor art. art. 469-472 Cod de procedură penală.

În concluzie, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise la art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, iar temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate nu există și, potrivit legii, se impune inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Bîrsă Ion și de către avocatul Șpac Rodica în numele inculpatului Gojean Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Bîrsă Ion XXXXX și Gojean Gheorghe XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **19 iulie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana